

JUOZAS SVAISTAS

VISAI RIMTAI

I

Burlington Co. prekių pakrovimo ir iškrovimo sandėliai. Dieninė pamaina baigė savo darbą. Drabužių pasikeitimo kambaryje skubios kalbos ir judesiai. Daug skubėsi negu darbo metu. Kambarys didžiulis. Bent kelios eilės glaudžiai sustatytų metalinių spintų, vadinamų lakeriais. Kiekvienoj spintoj du skyriai — dviem darbininkam pasidėti.

Vienoje spintoj sutilpę Kazys ir Vladas. Juodu, kaip visi, traukė nuo savęs prastus, apnešiotus darbo drabužius ir karstė savo skyriuose. Iš ten ėmė ir vilkosi švaresniais.

Didelio gyvumo nerodė, kaip kitomis dienomis po darbo ir kaip kiti darbininkai. Kazkokie piktai, įnirtingai, iškalbingesnis buvo Kazys. Jis griežtai reikė savo nusistatymą.

II

Du bičiuliai, du geri draugai kraipė gatvėmis automobilį, normaliai išdirbę visą dieną.

— Na tai kaip, Vladas? Dabar stačiai pas Marytę? Ir be jokių kalbų!

Vladas paniūriai sau šnirpštavo ir tylėjo.

— Juk šios dienos uždarbė — tik velniui ant smalos. Dievui skirti niekaip nederėtų... Išėitų, kaip toji Kaino auka. Argi ne teisybė aš sakau?

— Gal... — įprastu savo būdu atsiliepė Vladas.

— Ne gal, o tikrai! Reikia, broleli, nusiplauti ir visą tą kartumą paskandinti. Argi matyta ir girdėta, kad Kūčių dieną verstų dirbtį? Niekur — nei Europoj, nei Lietuvoj! Nesakau, kad jau visai nedirbtum ir dribotum sau pilvą išvertęs. Ne! Čia apie namus pakurti, čia kaimynui padėti... Tik jau ne už pinigų... Šito, broleli, niekad nebuvo, kad Kūčių dieną dirbtum už pinigus! Ne!

Vladas vis tylėjo. Jo mintys kažkur klaidžiojo. Draugas, kaip įkalbėtas recorderis, vis nesilovė.

— Svarbiausia pirtis... Broliuk tu mano, kokias pirtis būdavo tą dieną! Ai-jai!

Kazys net dabar pabraukė sau per krūtį abiejų rankų plaštakais. Taip malonu pasidare jam, lyg ką tik būtų nusiliauzęs nuo palų po gero, smagaus iššivavimo. Braukė sau ir gardžiavosi.

— Saldū, gaviu... O dabar tik — vonia. Na pasakyk tu man: kas gera iš tos vonios? Tik išsiplurzinti... Net suvels nenuėina — daugiau nešti...

Kazys staiga suriko ir net stvėrėsi tartum už vairo, sėdėdamas šalimais draugo.

— Ei! Na kur tu dabar suk! Juk sakiau, kad pas Marytę! Vladas nejaukiai pažvelgė į Kazį, bet paklusio.

III

Tavernoj jau užė. Tiršta tabako dūmų, Alaus ir alkoholio kvapo, kaip bravare. Bičiuliai dairėsi patogesnės vietos. Putli, saldžiai paslaugū Marytė beveik nekreipė į juos dėmesio. Šiandie daugiau negu reikia turėjo lankytojų.

Besidairančius pastebėjo Ridikas — nuraudęs, drėgnom akim, apsalęs. Sunkiai pakėlė galvą po užmaukta skrybėlė ir sušuko:

— Aaa! Ką aš matau...! Kviečiu į kompaniją... Sėskitės! Šiandie mano fundas...

— Jei matai dar — labai gerai. Bet mudu irgi ne ubagai! — Na, Kazy... Aš jums iš

visos širdies, kaip savo geriems pažįstamiems, o kokių žodžių tu man...

Kazys priejo ir draugiškai paplojo per pečius.

— Nėpyk, Rapolai, ir neužsigauk! Aš juokais... Juk tu supranti mane...

— Kas gi tavęs nepažįsta, Kazy? Grubijonas buvai ir likai... Na, tiek to... Maryte, dar dviem!

Pasaukta Marytė rimtai pasišaušė ir pašoko, lyg katė, paglostyta prieš plauką.

— Prašau manęs nepravardžiuoti! Aš ne Marytė ir su tavim kiaučių neganiau! Ant frontinių durų stiklo aiškiai užrašyta: *Mrs. Mary Tavern.*

Ridikas pratrūko juoku.

— Cha! Cha! Cha!... Tik pamanykit... Cha! Cha! Cha! Nuo Ramygalos ir — Mary... Kada gi tai atsitiko? Cha! Cha! Cha!... Tu man buvai Marytė ir liksi... Kvit!

Ties Ridiku ant stalo visu palaidumu draikėsi dešimkė ir dar keliolika sidabrinų. Marytė priejo ir patylom įspėjo.

— Rapolai, arba tu išei, jeigu labai girtas, arba laikykis tvarkingiau...

— Kas, kas pas mane netvarkingai? Ot pas tave...

Mary patraukė žaliukę ir glamžė rankoj. Šypsena atsivėgavo jos skruostuose.

— Na, gerai, Rapolai... Tai ko įpilti jums?

— Žinoma, Hennessy! Tavo tą viskį ir visą kitą brudą tegul geria airišiai, škotai ir dar — senieji amerikėnai. Tai irgi veislė, kad tu suburbėtum! Nesakau, kad visi tokie. Pasitaiko ir padorių egzempliorių. Bet kai kurie tokie sukumpėję...

tikras vėžio kiautas. Jiems dy-pulkas tartum išgama koks. Ką mes tik darom, vis jiems negerai ir negerai. Jei geriam konjaka, o ne viskį — jiems irgi negerai. Aš, sakysim, dabar Goldblatų krautuvėj supervai-zeris. Mano žinioj bent dešimt dženitorių. Tiems senovin-kams vėl stebuklas ar pavydas. Kodėl aš toks tik po poros metų, kaip atsiradęs Amerikoje, o ne po penkiasdešimt, kaip jie juodnugariai... Tu kalbėk, aiškink, nors basli ant jų galvos taušyk, o jiems Lietuva tebėra bernų ir beraščių kontrė. Ech, sakau... Na, vyrai!

Ridikas stulkelėjo savo stiklelį į stalą ir galvos judesiu parodė drauge išgerti. Jis pakėlė, išvertė stiklelį, lyg tuščias būtų, ir vėl stulkelėjo. Mary nešaukiama priejo. Vėl ji atsiskyrė sau iš krūvelės, lyg tai josios nuosavybė būtų. Kazys šyptelėjo ir prabilo į Ridiką:

— Kad mes singleriai čia užėjom, tai visai paprasta. Tokiomis šeimos švenčių dienomis nors šūnį apsikabinęs kauk. Visi namuose, visi užsidarę — džiaugiasi, linksminasi... Bet kaip gi tu čia, Rapolai, tokią dieną?

— Aš... aš... Kaip aš?... Ridikui tartum žodžių pritrūko arba perdaug jų buvo. Taip ūmai užklyptas, nesugaudė nuo ko čia dabar pradėti.

— Taigi, tokią dieną... Sakai, tokią dieną... Ridikas, tartum užgulęs sunkumą nustumdams, kietai pabraukė sau ranka — nuo plinkancios galvos ligi pat sausos aštriakampės pasmakrės. Jo veidas beveik žvalensnis pasidarė.

— O aš pavydžiui jums, vyrai, kad singleriai tebesat... Mano namuose šiandie sumišimas... Tikriau sakant, tikras moterų

pamišimas. Laksto, daužosi ir piktos, kaip širšės pajudintos.

Visai nelauktai prabilo Vladas. Jis ilgai ir atsidedęs buvo besiklausęs.

Kazys berods ramino: — Ar tu šiaip, ar tu kitaip verskis — vistiek neišvengsi. Visu toks galas...

— Galas tai galas, bet koks? Kad bent pajustum, jog gyvenai žmogus!...

Bičiuliai gėrė. Prie jų daugiau šliejosi. Vienus užkalbindavo pats Ridikas, kitus, be jokių ceremonijų, prijungdavo Mary. Žaliukės, kaip pavasario neršmečiu lydekaitės, vis plaukė ir plaukė į Mary registratorių.

Vladas, nors jis visada kaip žydys bijunas, bet šįkart vis smarkiau ir smarkiau raudo. Smeikas, rubuliškas jo veidas rodos gausiai garavo ir aukštą šilimą skleidė aplinkui.

Kazio ir Rapolo veidai juo ilgiau, juo labiau balo ir tartum melo.

Vienu metu Vladas pasuko savo laikrodėlį ant riešo. Susirūpinęs pasižiūrėjo. Smarkiau pasitursino ant aukštos viensitypės sėdynės.

— Man jau metas... O jūs — kaip sau norite... Gyvai atsiliepė Kazys: — Vladelė, kur gi tu?

— Aš kviestas Kūčiom pas savo šeiminkus... Kazys piktokas, lyg su priekaištu:

— Šit kaip! Kodėl gi iki šiolei nei žodelio? — O ką gi aš sakysiu, jei mane vieną tekvietį?

Tuo metu sunkiai atsiduso Ridikas ir palingavo galvą.

— Nagi ir man Kūčios... Bet pirma, vyručiai, teks eščių praieiti... Tikrai...

Iš publikos kažkas replikavo: — Jei į peklą nepakliūsi — menkos bėdos!

Išinančius, jau prie durų, prisivijo Mary balsas:

— Prašau neužmiršti! Prašau ir toliau dažniau apsilankyti! Dėl mano vardo jau kaip tamsos... Tartum anų laikų

baudžiauninkai... Ir kam? Dėl ko? Kol vieną dieną paskelbs, kad jau paguldėti laidotuvių koplyčioje...

Kazys berods ramino: — Ar tu šiaip, ar tu kitaip verskis — vistiek neišvengsi. Visu toks galas...

— Galas tai galas, bet koks? Kad bent pajustum, jog gyvenai žmogus!...

Bičiuliai gėrė. Prie jų daugiau šliejosi. Vienus užkalbindavo pats Ridikas, kitus, be jokių ceremonijų, prijungdavo Mary. Žaliukės, kaip pavasario neršmečiu lydekaitės, vis plaukė ir plaukė į Mary registratorių.

Vladas, nors jis visada kaip žydys bijunas, bet šįkart vis smarkiau ir smarkiau raudo. Smeikas, rubuliškas jo veidas rodos gausiai garavo ir aukštą šilimą skleidė aplinkui.

Kazio ir Rapolo veidai juo ilgiau, juo labiau balo ir tartum melo.

Vienu metu Vladas pasuko savo laikrodėlį ant riešo. Susirūpinęs pasižiūrėjo. Smarkiau pasitursino ant aukštos viensitypės sėdynės.

— Man jau metas... O jūs — kaip sau norite... Gyvai atsiliepė Kazys: — Vladelė, kur gi tu?

— Aš kviestas Kūčiom pas savo šeiminkus... Kazys piktokas, lyg su priekaištu:

— Šit kaip! Kodėl gi iki šiolei nei žodelio? — O ką gi aš sakysiu, jei mane vieną tekvietį?

Tuo metu sunkiai atsiduso Ridikas ir palingavo galvą.

— Nagi ir man Kūčios... Bet pirma, vyručiai, teks eščių praieiti... Tikrai...

Iš publikos kažkas replikavo: — Jei į peklą nepakliūsi — menkos bėdos!

Išinančius, jau prie durų, prisivijo Mary balsas:

— Prašau neužmiršti! Prašau ir toliau dažniau apsilankyti! Dėl mano vardo jau kaip tamsos... Tartum anų laikų

Vladas sėdo į savo Lincoln. Stipriau paspaudė akseliorių. Skubėjo į namus. Pulkė, nauja mašina. Šonai rusvo opalo, gautuvys balkštas. Daugelis sakydavo: "Tau, Vladas, tik piršlėms dabar tevažinėti!" — "Gal..." — įprastu būdu neaiškiai numykdamas Vladas, bet žvilganti šypsena ilgėliau pasilikdamas jo veide.

Toks veidas, lyg koks išdavikas, dažnai pakenkdavo kukliam ir droviam Vladiui. Daugeliui pasirodydavo jis savotiškas ir nesuprantamas. Kad ir tas jo taupumas. Smulkiuose reikaluose dažnai varžėsi, bet jau geriems dalykams nepasūkydavo. Mėgo puošti, skaniai pavalgyti ir gražiai pasivažinėti.

Vos praverė gyvenamojo namo kambarių duris, tuojau pastebėjo, koks didelis skirtumas tarp anos troškos ir šių namų. Giliau atsikvėpė plaučiai. Bemant pajuto retai tesutinkamą eglėšakių kvapą.

Išdidžiai, kaip balius princesės, visu savo puošnumu pasirodė jam eglutė. Ji stovėjo salionė, ties pat langu, kad ir iš gatvės būtų matoma. Net jos šakos rodos linko nuo tiek daug blizgačių, spalvotų elektros lempelių.

Virtuvėj truputį trinkėjo. Girdimi buvo smarkesni žingsniai, garsesni žodžiai. Bet nei to sumišimo nei pamišimo, kurį taip bausiai pavaizdavo Ridikas, jis nepastebėjo.

Greit, patylom, ant pirštų galų prasmuko Vladas į savo viengungio kambarį. Labai patenkintas, kad šįkart praeidamas nieko nesutiko. Niekas neklusinėjo, kas dažnai atsitikdavo, jei kitu, neįprastu laiku pasitaikydavo sugrįžti. Bemant tie įkyrūs šeiminiškumo klausimai: "Kaip? Iš kur? Kodėl pasivelė?"

Tasai nemalonus jausmas jau iš tolo, beartėjantį nukreidavo Vladių. Juk vistiek atvirai ne visada pasisakysi, o meluoti, visokias istorijas raizgyti — neapsikentė jo prigimtis ir būdas. Jei ne šitokia aplinkybė, visai būtų buvęs patenkintas ir savo kambariu ir šeiminkais.

Dažnai pagalvodavo, kad būtina nusisamdyti jauką, mažą butuką, arba tokį kambarį, kuris turėtų visai atsikrą lėjių. Nieko neužkludamas ir aukštesnėm šilumą sklaidė aplinkui. Kazio ir Rapolo veidai juo ilgiau, juo labiau balo ir tartum melo.

Vienu metu Vladas pasuko savo laikrodėlį ant riešo. Susirūpinęs pasižiūrėjo. Smarkiau pasitursino ant aukštos viensitypės sėdynės.

— Man jau metas... O jūs — kaip sau norite... Gyvai atsiliepė Kazys: — Vladelė, kur gi tu?

— Aš kviestas Kūčiom pas savo šeiminkus... Kazys piktokas, lyg su priekaištu:

— Šit kaip! Kodėl gi iki šiolei nei žodelio? — O ką gi aš sakysiu, jei mane vieną tekvietį?

Tuo metu sunkiai atsiduso Ridikas ir palingavo galvą.

— Nagi ir man Kūčios... Bet pirma, vyručiai, teks eščių praieiti... Tikrai...

Iš publikos kažkas replikavo: — Jei į peklą nepakliūsi — menkos bėdos!

Išinančius, jau prie durų, prisivijo Mary balsas:

— Prašau neužmiršti! Prašau ir toliau dažniau apsilankyti! Dėl mano vardo jau kaip tamsos... Tartum anų laikų

pasirošti Kūčioms. Tuojau į prausyklą. Gerai išsiprausė po trykštį. Nusiskuto. Sodriai suvilgė savo veidą LILAC — aitarių kvepinčių vegetaliu, lyg bevystas šienas neseniai nupiautoj lankoj.

Laiku prisistatė prie stalo. Visas raudonas, žvilgas, tartum spanguolė, prisirpusi saulės atakaitoj. Kaklaryšys derinosi prie veido ir prie naujos tamsios eilutės. Nedidokas, kresnas. Sveikatos, raumenų diržingumo betkas galėjo pavydėti jam.

Nuolatinė rami, žvilganti šypsena lengvai atsirado jo veide ir nebeišnyko. Plačiau nesizvalgydamas, tik akių krašteliams apžiūrinėjo stalą ir susirinkusius. Gerokas būrys. Be namiškių, dar jų artimieji, giminės. Stalas puošnus ir gausus. Viduryje, kaip pridera, plotkos — Dievo pyragas. Aplinkui būtinieji Kūčių patiekalai.

Sena, pastoviai palaikoma tradicija. Labai gailėjosi šeiminkė, kad šieno betruksta. Niekur negalėjusi surasti. Užtat didžiavosi savo staltiese. Per visus bėglį vargus, stovyklas ir per platųj Atlantą išsaugojusi ir tebelaikanti, kaip kokią Romos relikviją. Giliai atsidususi pridėjo: "Grynųjų savo lauko linų ir mieliosios motinėls austa..."

Šeiminkas paprašė visus atsistoti ir susikaupti maldai. Pats plačiai persižegnojo, garsiai meldė Dievo palaimos ir dėkojo už tas dovanas, sveikatingio kambarį.

Tuojuo prasidėjo judrus, nuotaikingas bendravimas. Pirmiausia nuo plotkų, pasakum pasirinktinai.

Vladas mažai tevalgė. Atrodė tartum abejingas, susimąstęs. Juo rūpinosi, kaip retu, garbingu svečiu. Nuolat sūlė pati šeiminkė ir josios dukterys — dailios, pribrendusios nuotalkos, kvapūs tuopų kaip pumpurai, prinokę išsiskleisti.

Moterys, tartum seniai matytos, ypačiai jautriai buvo ties jū būdas. Jei ne šitokia aplinkybė, visai būtų buvęs patenkintas ir savo kambariu ir šeiminkais.

Dažnai pagalvodavo, kad būtina nusisamdyti jauką, mažą butuką, arba tokį kambarį, kuris turėtų visai atsikrą lėjių. Nieko neužkludamas ir aukštesnėm šilumą sklaidė aplinkui. Kazio ir Rapolo veidai juo ilgiau, juo labiau balo ir tartum melo.

Vienu metu Vladas pasuko savo laikrodėlį ant riešo. Susirūpinęs pasižiūrėjo. Smarkiau pasitursino ant aukštos viensitypės sėdynės.

— Man jau metas... O jūs — kaip sau norite... Gyvai atsiliepė Kazys: — Vladelė, kur gi tu?

— Aš kviestas Kūčiom pas savo šeiminkus... Kazys piktokas, lyg su priekaištu:

— Šit kaip! Kodėl gi iki šiolei nei žodelio? — O ką gi aš sakysiu, jei mane vieną tekvietį?

Tuo metu sunkiai atsiduso Ridikas ir palingavo galvą.

— Nagi ir man Kūčios... Bet pirma, vyručiai, teks eščių praieiti... Tikrai...

Iš publikos kažkas replikavo: — Jei į peklą nepakliūsi — menkos bėdos!

Išinančius, jau prie durų, prisivijo Mary balsas:

— Prašau neužmiršti! Prašau ir toliau dažniau apsilankyti! Dėl mano vardo jau kaip tamsos... Tartum anų laikų

— Kodėl...?

VI.

Grįžęs į savo kambarį pasijuto, kaip iškritęs iš tolimos distancijos traukinio. Tik žvilgantieji bėgiai, klaiki platuma ir greitai nykstantis horizonte paskutinis traukinio vagonas. Nyki vienuma, bejėgiškumas apsiabė jį visą. Tokio ilgesio paskutinis traukinio vagonas. Tuo pat metu greitai, salionė traukimas, gyvos kalbos, nuolat girdimas jaudinąs moterų krykštavimas.

Padrikai viską numetė, nusivilko ir atsigulė. Nors lova patogė, spyruoklinė ir atklodė šilta, negalėjo taip lengvai ir ramiai užmigti, kaip visada. Ilgai vartėsi, blaškėsi. Rodos savaime, kažkur toliau nuo jo ir be jo, kaleidoskopiškai viskas mišo, jaukėsi, kaip sunkiam slogiam sapne.

"Jau keturias dešimtis baigiasi. Ir kas aš? Ką turiu? Ko susilauksiu? Paprastas prekų krovikas... Juodnugaris, baudžiauninkas, anot Ridiko. Tik sveikata ir raumenys tevertinami, kaip negro... O juk agronomas, aukštuosius mokslus baigęs... Tuo tarpu pustamtais troškaus oro sandėliai... Dulkės, šiukšlės... Nei saulės malonumo nei žalumėlės akimis pasiganyti. Dieną, naktį ta pati apžibusis elektros šviesa..."

Staiga naujas, šviesus ruožas atsiveria akims.

"Ankstyvas pavasaris. Pievose telkšnoja dar baliūktės. Pakraščiais vešlių geltongalvių puriųjų kilimai. Pempės dejuoja, smaigėja. Vieversėlių skardūs balsai. Gandrai stypinėja bevarliaudami. O saulės ir oro — neapėriamias platumos..."

"Dirvos garuoja, džiūsta. Laukuose judėjimas. Senai, jauni pluša, darbuojasi. Visur gyvena, balsinga. Eržliai žvengia, bulius mauroja. Vištos kudakosi, gaidys pasistiepęs garsiausiai rėkują..."

"Sužaliuoja, plaukioja javai. Žydi, kvepia pievos. Plakamų dalgių darnus koncertas..."

— Ech! — nubloškia atklodę ir apsisverčia ant kito šono.

Vėl stengiasi užmigti, viską pamiršti. Blauiasi... Visi netikėtai iš balto lengvo papirgų rūko išplaukia moteris. Krūtinėję lengviau. Ta pati nuotalka, jaukumas, kaip prie Kūčių stalo. Stengiasi išžiūrėti. Veido bruožai beveik pažįstami. Net nustemba susivokęs.

"Nagi Viktorija! Žinoma, kad pažįstama! Ir gerai pažįstama... Ta pati — juodbrūva, jauna, patraukli našlė. Vyras žuvs Dresdene, bombų ir pragariskos ugnies siaulyje. Treji metai Vokietijoje bendroj pabėgėlių stovykloj. Ir čia jau senokai. Dirba Spiegel kontoroj. Vyriausioji saskaitininkė. Mažas jaukus butukas — kičetas. Labai švaru, tvarkinga. Retkarčiais susitinka... Bet kodėl gi aš jį pamiršau ir daugiau nebesilankau? Ryt būtinai, būtinai užėisiu!"

Nusprendė ir užmigo kietu, krūviu miegu, kaip didžiausį krūvį numetęs. Visas slogas pranyko.

VII.

Labai nustebė Viktorija, kai išgirdo skambutį ir atidarė duris.

— Tai tu čia, Vladi!?

— O ko, nepatinka? Gal kiti užsikvietusi belaukianti? Gal aš sukliūdysiu?

— Ką tu čia, Vladelė! Tuojau purkšti — papurkšti! Man tik staigmena... Taip seniai... Manau, kad jau visai pamir-

(Nukelta į 5 psl.)

Fra Angelico tapyba

TURKO - KALAKUTO KILMĖS ISTORIJA

Per metus amerikiečiai užaugina ir suvalgo po 100 milijonų su viršum šių Padėkos Dienos paukščių

Jungtinių Amerikos Valstijų istorija sako, kad pirmieji atėiviai, 1620 metais atplaukę savo "Mayflower" laiveliu į Amerikos kontinento pakrantę, kur dabar yra Plymouth, pirmuosius Padėkos pietus val-

gė jau iš vietinių gėrybių, kurių tarpe kornai — kukuruzos ir "turkai — kalakutai" vaidino nemažą vaidmenį. Bet tai buvo čia pat Naujosios Anglijos krūmuose susimedžioti laukiniai kalakutai, panašūs į

Lietuvos tetirvianus. Tikrieji kalakutai, nors senesni už Kolumbą amerikiečiai, bet į Ameriką grįžo tik žymiai vėliau, kai Amerikoje pradėjo plisti baltųjų kolonizacija ir kolonistai su savim atsivežė sėklas, gyvulius ir paukščius.

Kalakutai, amerikiečių tiksliau pavadinti "turkais", turi gana ilgą ir įdomią istoriją. Jų kilimo kraštas yra Amerikos kontinentas, būtent miškingoji Centrinė Amerika.

Europiečiai atradę Ameriką ir kalakutus, pastaruosius pradėjo gyvus parsivežti į Europą, kur jie paplitę pasiekė Afriką ir Azijos dalį, Turkiją. Iš Turkijos beplintant po visus vidurinius Rytus, jie buvo pavadinti turkų paukščiais, "turkais." Vėliau, kai buvę amerikoniški kalakutai vėl grįžo į Ameriką jau "sueuropinti", jie drauge atsivežė savo įsigytąjį turkų vardą.

Kaip atsitiko, kad lietuvių kalboje prigijo "kalakuto" vardas, paaiškina Lietuvių Enciklopedija.

Kaip atsiradė "kalakutas"?

Kolumbus pasiekęs Amerikos krantus, klaidingai manėsi pasiekęs Indiją, dėlto ir Amerikos raudonodžius pradėjo vadinti "indėnais", ir Amerikos kalakutus "Indijos gaidžiais" (coc d'Inde), vėliau sutrumpintai "dinde", iš kurio prancūzai pasidarė vardą dindon, italai galo d'India (Indijos gaidys), o vokiečiai stačiai "indėnais" (Indianer). Bet visi tie vardai vis dar ne "kalakutai". Kalakuto vardas į Lietuvą pateko per olandus ir vokiečius. Kai Vasco de Gama atrado Indiją, tai gyviausias uostas prekybai su Europa buvo Calicut, Kalikuto, Calcutta, tad iš Indijos parvežtieji "turkai" Europoje buvo pavadinti to uosto vardu, per kurį buvo iš Indijos išvežti. Tik klausimas, kaip kalakutas galėjo per 60 metų iš Centrinės Amerikos pasiekti Europą, iš Europos Turkiją, iš Turkijos — Indiją, nes Kolumbus Ameriką "atrado" 1492 metais, o pasak Liet. Enciklopediją, vokiečiai "turką" arba "kalakutą" jau 1555 metais pavadinę "kalakutišku gaidžiu" (kalekutisch hahn)?

Deutsche Korrespondenz versija kitokia

DK — Bonn rašo, kad kalakutas (Truthahn arba Putte, kaip dabar Vokietijoje kalakutas vadinamas) per Kalėdų šventes pradeda vis labiau išstumti iki šiol pirmavusių žąsį, antį, ir vištą, ir dar ką vokiečiai išvedę nauja, tai vietoje Prancūzijoje ir Belgijoje labai aukštai vertinamo Maronen padažo arba Maronen — purė, jie pasiėmė iš ispanų kalakuto kepimo būdą, kurs, galbūt, ir ne vokiečiams vertas pamėginti. Būtent kalakutą, kurio mėsa bendrai yra sausoka, jie apdeda plonai pjaustytais lašinių riekutėmis ir taip suvyniotą kepa.

Kalakutus pirmą kartą pamatė ispanų ekspedicijos vadas Kortes (Cortez) atėkų imperatoriaus Montezumos rūmuose, kur jie buvo auginami kaip prijaunkinti naminiai paukščiai, ir tie paukščiai be mažko nepadarė tai, ko Montezumos visa armija nepajėgė: maža betruko, kad kalakutai ispanus iš Amerikos neišvarė. Pamatę keistus "milžiniškus" barzdomis luzgindami ir baidėsi utbėdami juos puolė, ispa-paukščius, kurie mėsinėmis nu riteriai labai išsigandę ir sumizgė.

Manydantieji esą Indijoje, ir namie, Ispanijoje, Indijos povus matę, Kortezo kariai tuos paukščius pavadino vištapioviais arba povinėmis vištomis. Bet kad tokius "pabaisas" galima valgyti, tai išbandė tik anglai žymiai vėliau, kai anglų (piratų) kapitonas William Strickland, grįždamas iš

A. Rūkštelė Gubos

Naujojo Pasaulio, parvežė pirmąją kalakutų porą. Karalienė Elizbieta I kalakutienu tiek patikusi, kad ji leido Stricklandui turėti savo herbą ir į tą herbą kaip savo bajorystės ženklą ingraviruoti kalakutą!

Kalėdų stalui kalakutas buvo patiektas tik jau Jokubui (James) I karaliaujant. Karalius labai apsidžiaugęs, kad pagaliau nebereikia per Kalėdas kiaules galvą griaužti, pamatęs kalakutą keptą sušukęs "Tai yra paukščių karalius!" Kalakuto kulšį sušlavę dar ištaręs "Tai yra paukštis karaliams valgyti!"

Anglų karalius beveik tiesą pasakė, nes Europoje ilgus metus kalakutus pasiūlo retas ir brangus skanėstas, tik "ponams". Tik dėka amerikiečiams, kurie kalakutų auginimą ir valgomą padarė milijonams žmonių prieinama, dabar kalakutą galima išsikeipti ne vien Padėkos ir Kalėdų proga, bet ir visokia kitokia proga. Milžiniškos Amerikos kalakutų auginimo fermos labai didelę dalį kalakutų eksportuoja į Europą.

DK — Bonn užginčija, kad kalakutas kada nors savo istorijoje būtų emigravęs į Turkiją, ir tvirtina, kad angliškas jam duotas vardas "Turkey" (turkas) yra gamtos istorijos sujaugimas ir geografinė klaida, o vokiškas pavadinimas "kalakutiškas Huhn" (Kalkutus višta) — nesąmonė. Būtų gera, kad koks koks kalakutų mėgėjas lietuvis iširtų, kur lietuviškai ištraukė tą "nesąmonę", nes mūsų "kalakutas" yra aiškus išvedimas iš "kalikut" arba "kalkut", kaip anksčiau minėjome. Žinomas gamtos tyrinėtojas grafas Buffon, didelis kalakutienu mėgėjas, yra pasakęs, jog "kalakutas tiek tėra matęs Kalkutos uostą arba Malabaro krantus, kiek Kristupas Kolumbus Indiją!"

Kur yra Amerikos kontinentas

Beje, ryšium su kalakutais norint patikrinti Amerikos kontinento duomenis, teko rasti Lietuvių Enciklopedijoje (I tomas, 145 pusl.) mažytį Amerikos žemėlapielį ir 5 eilučių tekstą:

LIAUDIES MENAS

"Amerika didumu antroji pasaulio dalis, pietų šiaurės linijame nusitęsusi per 15,000 km. Be arktiškų salų, užima 39 mil. km², su salomis 42.6 mil. Geografiškai dalinama į Šiaurės A., Centralinę A. ir Pietų A.". Tai ir viskas. Patikrinus, ar ir apie kitus kontinentus Lietuvių Enciklopedijoje tiek pat tėra, pasirodė, kad apie Aziją yra bent 10 skilčių su keliais žemėlapiiais, Afrika 7 skiltys su žemėlapiu ir keliais vaizdais, Europa, 12 1/2 skilčių; net Australijai skirta daugiau kaip 8 skiltys. Gal leidėjai teiksis pasakyti, kur Lietuvių Enciklopedijoje galima rasti apie Ameriką?

Grįžtant prie kalakuto, jo tolimesnė evoliucija yra tokia:

Baltiesiems pradėjus Ameriką kolonizuoti, atėiviai atsigabeno ir sueuropėjusius kalakutus, kuriuos sukerge su originaliais Amerikos čia buviais laukiniais kalakutais, gavo dabartinės riebias, mėsingas veisles. Kalakutai šiandien Amerikoje sudaro labai stambią ūkio pramonės ir prekybos sritį. Vien šiais metais numatoma JAV-bėse užauginti apie 103,000,000 kalakutų, tai yra 4 nuošimėiais daugiau kaip pernai.

Iki šiol kalakutų produkcijoje vyravo Kalifornija, užaugindama iki 15 milijonų kiekvienais metais, bet šiemet iš Kalifornijos kalakutų vainiką parvežė Wisconsin su apytikriai 16 milijonų kalakutų skaičiumi.

Islepinto gyvenimo pamoka žmonėms

Kalakutai šiaip jau nepasižymi dideliu protu, o nusipėnėje visai sukvailėja ir tiek apdingsta, kad net jų veislės tęstinumą išlaikyti turi žmogus padėti! Namie auginami kalakutai yra tiek subukaprotėję, kad tenka juos net lesti mokinti, kaip kalakutų augintojai patyrė. Priešingai, kalakutai gali badu išstipti, stovėdami prie lesalo pripiltų geldų. Kai kada kalakutas begerdamas vandenį užsigipnoti užia ir tol kilnoja ir vėl į vandenį nuleidžia savo snapą, kol negyvai prigeria! Bet kas blogiausia, kad kalakutai tingi net besivaistinti. Palikti sau, jie per kiaušinius, kurių 85 iki 90 nuošimčių yra sterilūs, tai yra neapvaisinti. Farmeriai vartoja dirbtinę inseminaciją (apvaisinimą), tuo būdu kiaušinių vaisingumą pakeldami iki 75 %

Pr.

DON'T FORGET... EVERY LITTER BIT HURTS

Dad! Mom! Please... lead the way to the litter basket. Use car litter-bags, too. Make it a family project to keep streets, highways litter-free. **KEEP AMERICA BEAUTIFUL**

Published as a public service in cooperation with The Advertising Council

KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ PROGA sveikina savo klientus, pažįstamus, draugus ir geros valios Amerikos lietuvius

STANLEY IR HELEN PETRAUSKAI

ISLAND CITY POINT RESORT SAVININKAI

Minocqua, Wisconsin Tel.: 356-5101

Puikiai užlaikyti kotadžiai Kawagesaga ežero pakraštyje

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR NAUJUJŲ METŲ LINKI SAVO KLIENTAMS IR DRAUGAMS

STASĖ ir JUOZAS BACEVIČIAI

BELL REALTY - BACE INSURANCE AGENCY

6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ PROGA sveikiname Naujienų vyriausią redaktorių Dr. P. Grigaitį, visą dienraščio štabą ir linkime tęsti visiems lietuviams naudingą švietimo ir auklėjimo darbą.

SLA 134-tos Moterų Kuopos Valdyba ir Narės

Linksmų Kalėdų Švenčių ir Laimingų Naujų Metų VISIEMS CHICAGOS LIETUVIAMS LINKI

L. BUKAUSKAS IR SŪNUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

10821 So. Michigan Avenue

Phone CO 4-2228.

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų visiems savo draugams ir pacientams linki

DR. ir MRS. PETER T. BRAZIS

Gydytojas ir Chirurgas

2434 West 71st Street

Tel.: HEMlock 4-5849

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ VISIEMS DRAUGAMS IR KOSTUMERIAMS LINKI

43rd ST. DRUG STORE

PRESCRIPTION DRUGGISTS

K. S. JONAITIS, R. Ph.

2735 West 43rd Street Chicago, Illinois

Phone VI 7-9695

Linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujųjų Metų linki savo klientams, draugams ir pažįstamiems

SPAITIS STORM WINDOW CO.

3259-61 So. Halsted St. Phone VI 2-6472

Linksmų šv. Kalėdų švenčių ir laimingų Naujųjų Metų visiems draugams ir klientams linki

RED'S PLACE

Kur galima netik išgerti, bet ir gerai pavalgyti.

WALTER ir ELIZABETH MISEVICH, Sav.

2200 West Cermak Road Chicago, Ill.

Telef.: Virginia 7-8874

ŠV. KALĖDŲ PROGA

Sveikiname visus mūsų mielus klientus, gimines, draugus ir pažįstamus ir linkime daug sveikatos ir malonių švenčių!

PARAMA

FOOD & LIQUORS

2534 W. 69th St., Chicago 29, Ill.

Telef. RE 7-3332

Sav. J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

KETURI ANTAGONISTAI

Kazio Binkio, Juozo Herbačiausko, Balio Sruogos ir Juozo Tumo-Vaišganto susitikimas

HENRIKAS BLAZAS

Jeigu jie būtų žinoję, kad susitiks prie vieno stalo, tikriausia būtų neatvykę. Juoda katė jau senokai buvo peršokusi kelią tarp Binkio ir Sruogos. Balys Sruoga šaipėsi iš Herbačiausko ir vengė Tumo Vaišganto. Herbačiauskas buvo skeptiškas kiekvienam. Vienas Tumas Vaišgantas turėjo kiek pakantus visiems, bet Herbačiausko ir jam buvo per daug.

Norint juos visus suvesti, reikėjo kiekvienam nutylėti kas dalyvaus. Susitikimas įvyko Centralinio restorano (Laisvės alėjoje prie kino "Oaza") atskirame kambaryje. Be minėtųjų rašytojų dalyvavo profesorius Vladas Dubas, V. D. universiteto prancūzų literatūros katedros vedėjas, ir keli studentai, studentų literatūrai būrelio nariai. Susitikimo fikslas: dvisavaitinio leidinio "Studentas" literatūrinio skyriaus reikalai.

1928 m. lapkričio mėn. vakaras. Laisvės alėjoje šlapdriba ir neajauki. Žmonės skuba, galvos į apikakles įtraukę.

SVEIKINU SU ŽIEMOS ŠVENTEMIS
VISUS GEROS VALIOS LIETUVIUS,
NEŽIŪRINT KUR JIE RANDASI

K. G. URNEZIS

1519 SO. OXFORD AVE., LOS ANGELES, CALIF. 90006

Linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujų
Metų visiems savo klientams ir
draugams linki

VALGYKLA "G A I V A"

Aleksas ir Felicija Shviragai, Sav.

3206 So. Halsted St. Tel. DANUBE 6-9299

ŽIEMOS ŠVENČIŲ — KALĖDŲ IR NAUJŲJŲ METŲ
proga sveikiname visus giminičius, draugus ir gausius
pažįstamus

POVILAS ir SOFIJA MILASEVIČIAI

Restorano atskirame kambaryje šilta ir šviesu. Per vidurį ilgas, balta staltiese užtiestas stolas, ant jo užkandžiai ir, žinoma, grafinėliai su degtine ir selterio bonkos.

Susitikimas paskirtas 19 val. 30 min. Pats punktuoliausias, kaip visuomet, Tumas-Vaišgantas. Jis išveržia į kambarį 15 min. prieš sutartą laiką. Ant galvos katilukas, aplipęs vandens lašais, juodo apsiausto pečiai šlapi. Pasi-sveikinęs su šeiminku: — Sveikas, panie! — žengia tiesiai prie stalo, ima duonos riekę, dedasi ant jos kumpio plėkšnes ir valgo, nei apsiausto, nei katiluko nenusiimdamas. Jis vietoje nestovi, bet juda po kambarį, palikdamas ant grindų drėgnas pėdas. Sudorojęs vieną riekę, pasidaro kita ir ant viršaus dar agurko skillį užsideda.

— Neturėjau laiko pietų užkasti, — paaiškina, ir valgo sau pilna burna. Sudorojęs antrą riekę, pagaliau, prieina prie kabyklos, nusiima apsiustą ir pasikabina katiluką. Apsirengęs kunigiškai: juodas švarkas ir kolovaratkė. Žilaplaukis, raudonkruostis, po juodus akinių rėmus žvelgia guvijos akys. Judrus ir dinamiškas.

— O kur kiti? — dairosi aplink trindamas rankas.

Lyg į jo klausimą atsakydamas, pro duris žengia profesorius Vladas Dubas.

— A... a! — sveikina jį Tumas. — Prancūziškos pikanterijos skiepytojas! Tos novelės¹ tikrai tikty į „Bard... viedomosti!“²

Dumas tik šypsosi. Jis juodaplaukis, apvalaus veido, kiek išpūtom akim. Tikras prancūzas.

— Merguželės lelijėlės ir berniūželiai dobičeliai ne mano sritis! — atsikerta Dubas. — Tai kaimo literatūra. Literatūrinėmis iškasenomis neužsiminėju! — Aiškiai taiko į Tumo Vaišganto paskaitas universitete: draudžiamojo laikotarpio lietuvių literatūra.

Naujai atvykę nutraukia dialogą. Pro duris įžengia Balys Sruoga. Didelis, petingas, plačia pilka skrybėlė, plačiu pilku apsiaustu. Apskritas veidas, mėlynakis, šviesiaplaukis. Jam įėjus, kambarys lyg pasidaro mažesnis. Paspaudžia ranką Dubui, linkteli Tumiui, sveikinasi su studentais.

— Ko dar trūksta? — klausia.

— Herbačiausko ir Binkio, — atsako šeiminkas.

— Juodojo magiko ir vėjavalkio! — ironiškai perkreipia lūpas Sruoga ir prideda: — Bus spektaklis!

Įeina Binkis. Liesas ir elegantiškas. Plačiabrylė tamsiai rudą skrybėlę nusiėmus, beveik juodų plaukų kuokštė, kaip visuomet, drimba jam ant kaktos. Smaila nosis ir raukšlės ties sučiauptų plonų lūpų kampučiais daro jo pailgą veidą sarkastišką. Apžvelgia susirinkusius, numeta bendrą „labą“; kiek ilgiau jo žvilgsnis sustoja ties Dubu ir Tumu, kažko nusišypso. Šypsena jo veidą pakeičia iš sarkastiško, beveik pikto, į geraširdiškai skaidrų, net vaikišką. Praštieptos lūpos parodo praretėjusius, apgadintus dantis.

— Abdel Krimas!³ — Sruogos veidas ironiškas.

— Alijošius!⁴ — pasitaisydamas ant nosies akinius, prideda Tumas.

— Platus mastas: nuo Maroko iki Biržų! — traukia per dantį Balys Sruoga.

— Nuo Atlaso kalnų toliau matyti negu nuo Žalikalnio arba nuo Vytauto bažnyčios varpinės,⁵ — atsikerta Binkis ir prideda: — Atlaso kalnuose arai skraido, o Žalikalnyje tik vištos kapstosi, ieškomamos istorinių sliekų.⁶

— Neaukštai tie tavo arai skraido, Kazimierai! — nenusileidžia Binkiui Sruoga. — Tavo Tamošius Bekepuris daugiau panašus į kaimo gaiduką, tik paklauskyt! — kreipiasi į visus ir deklamuoja:

*Kai pavasaris išaušo,
Jonas nušliaužė pas Maušą,
O iš Maušos jis nudrožė
Į Užubalį pas Rožę.⁷*

— Kur čia poezija? — klausia Sruoga.

— Poezija yra žmonėms, ne archyvams, — piktokai atsako Binkis. — Tamošių Bekepurį skaito sodžiuose⁸ virš šimtą tūkstančių gryčų.⁹ o klausosi apie pusę milijono žemdirbių. Kiek tavo poezijos skaito, Baly? Šimtas, du šimtai mėgėjų? Kiek? Nei tavo, nei kitų poezijos leidėjai nenori spausdinti. Neapsimoka. Taip vadinami poetai patys savo eilėraščius leidžia: nuo „Pirmųjų Mišių“ iki „Dūmuos ci-

¹ V. Dubas „Studente“ buvo išspausdinęs dvi pikantiškas lengvo žandro noveles.
² Rusiškai, pirmas žodis necenzūrinis.
³ Taip K. Binkis pasirašinėjo eiluitous fejletonus.
⁴ K. Binkio slapyvardis „Mūsų Rytėjai“.
⁵ Balys Sruoga gyveno Žalikalnyje, o Tumas Vaišgantas buvo Vytauto bažnyčios rektorius.
⁶ Užuomina į B. Sruogos dramatišnią istorinėmis temomis.
⁷ Ištirka iš K. Binkio (Alijošiaus) poemos „Tamošius Bekepuris“, spausdintos savaitraštyje „Mūsų Rytėjai“ 1928 m.
⁸ „Mūsų Rytėjai“ buvo pasiekę 100.000 tiražo.
(Nukelta į 4-tą psl.)

Didėja teroristų veikla P. Vietname

SAIGONAS. — Komunistai P. Vietname sustiprino savo teroristinę veiklą. Jie apšaudė vietnamiečių katalikų bažnyčią, kur žuvo aštuoni asmenys ir buvo sužeista nemažai vaikų. Saigone vienas teroristas įmetė granatą į kareivinių kiemą, kur buvo sužeisti keturi amerikiečiai. Kitose kareivinėse bomba nepadarė nuostolių.

Aviacijos vadovybė praneša, kad netoli Haiphong esanti elektros stotis pasirodė esanti svarbesnė, negu tikėtasi. Lėktuvai trečiadienį numetė 15 tonų bombų ir pasiuntė 300 raketų į elektros stoties įrengimus. Kitą dieną apie 25% Hanoi miesto neturėjo šviesos. Dar daugiau aptemdytas buvo Haiphong miestas.

Gynybos sekretorius McNamara pareiškė Washingtone, kad elektros stoties sudaužymas buvo tinkamas atsakymas į padidėjusią komunistų teroro veiklą.

Šiaurės Vietnamo prezidentas protestavo dėl stoties sudaužymo tarptautinės kontrolės komisijoje. Hanoi radijas pranešė, kad Amerikos lėktuvai nužudė tris vaikus.

Britų piliečiai neremia JAV karo

LONDONAS. — Premjerą Wilsoną išlydint svarbiems pasitarimams su prezidentu Johnsonu, britų laikraščiai daug rašo apie Vietnamo klausimą. Nors Britanijos vyriausybė oficialiai remia Amerikos politiką Vietname, rašo „Daily Mirror“, tačiau britų piliečiai, kurie pilnai remia Johnsono politiką, galėtų sutilti į patį mažiausią kambarį. Šiuos faktus britų premjeras turėtų pranešti Amerikos prezidentui, rašo laikraštis.

Linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujų
Metų linkime visiems savo kostumeriams
ir draugams

SUKYS - DOODY - ANTONISEN

INC.

REAL ESTATE — INSURANCE

3252 So. Halsted Street CALUMET 5-2520

Best Wishes
To
All Our Friends
For
A Merry Christmas
And
Happy New Year!

ST. PAUL FEDERAL SAVINGS
FRANK P. KOSMACH, President

6700 West North Ave. Chicago 35, Ill.

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

LINKSMŲ KALĖDŲ VISIEMS LINKI
UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
DIREKTORIAI IR VALDYBA

UNIVERSAL SAVINGS
& LOAN ASSOCIATION

1800 SO. HALSTED STREET

CHICAGO 8, ILLINOIS

Telefonas: HAYmarket 1-3070

SKAITYK PATS IR PARAGINK
KITUS SKAITYTI
NAUJIENAS

3 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
— WEDNESDAY, DEC. 22, 1965

AKMENS AMŽIAUS KALĖDOS

I.
NAUJOSIOS MEKSIKOS
INDENAI LAUKIA DIEVŲ
ATEJIMO

Nors šventė jau praėjo lapkričio 27 dieną, bet ji Zuni indėnų pueblo (pueblo vadina- mas indėnų kaimas Naujojoje Meksikoje ir Arizonoje, kur tie žmonės gyvena savo senuoju, kone akmens gadyne gyvenimo būdu) kaimiečiams reiškia tą patį, ką mums Kalėdos. Tą dieną iš Kachina pueblo, esančio šventoje (išdžiūvusio) ežero dugne, Arizonoje, pakilo šeši, po 10 pėdų aukščio, milžinai, apsimaustę žalios spalvos ličynomis su ilgais, kalen- nančiais snapais, ir atkeliavo į Zuni pueblo, esantį per 45 mylias į pietus nuo Gallupp, Naujojoje Meksikoje.

Dievų atėjimą apreiškia kojemišiai

Toks apsilankymas įvyksta

tik vieną kartą metuose ir Zuni kaimas yra vienintelis iš de- vyniolikos indėnų pueblų, kurį aplanko milžinai dievai Šalakai (Shalako). Jie čia ateina palaiminti žmonių namus ir papuotauti bei atlikti įspū- dingus šalakų šokius.

Šalakų atėjimo diena yra nustatoma pagal dangaus ka- lendorių, panašiai kaip krikščio- nių Velykos. Dievų atėjimo diena paaiškėja, kai į Zuni kaimo didžiąją aikštę su dide- liu triukšmu ateina dešimt „kojemišių“, tai yra iš Kachi- na atsiję klounai — „moli- galvos“, kurie paskelbia, kad aštuonioms miegojimo nak- tims praėjus atkeliaus dievai Ša- lakai.

Dievų Šalakų atėjimas yra įdomiausia indėnų ceremoni- ja. Beveik iš visus metus trun- ka pasirošimas tai didžiai die- nai, kurių šeši milžinai ša- lakai atvykę padeda šventus iš

plunksnų darytus maldų ob- jektus (kažkas panašus į krikščionių rožančius) prie šeimų aukurų šešiuose nau- juose ar atremontuotuose in- dėnų namuose, kurie iš ank- so buvo parinkti gauti šalakų palaiminimą.

Namų palaiminimas
daug kaštuoja

Tokie namai, kuriuose tures apsigyventi milžinai šalakai, yra parenkami jau sausio mė- nesį. Tuo metu pueblo (kai- mo) šauklis sušaukia visus Zuni genties viršininkus į ki- vas, tai yra požemyje padary- tas ceremonijoms kambarys, kur susirinkę genties vyrai su- sėda ant žemės ratu, o centre atsistoja vorli arba visų reika- tų vedėjas. Jis iškėlęs aukšty- n plunksnomis papuoštą lazda- paklausia, kas iš susirinkusių- jų yra vertas, kad šalakai įžen- gytų į jo namus? Atsistoja lygiai turtingi ir neturtingi broliai. Tie, kurių namai ir daržai buvo našūs ir derlingi, nori priimti šalakų dievus ir jiems parodyti savo dėkingu- mą. Tie, kurių namai yra pil- ni liūdėsio ir kurių pasėliai sunyko laukuose, užprašo die- vos, kad pašoktų jų namuose ir paliktų savo šventąsias mal- dų plunksnas, kurios grąžintų jų namams atkultimą ir pala- imą.

Išrenkami šeši namų savini- kai ir jie privalo pastatyti visi- kai naujus namus arba atnau- jinti senuosius, kad galėtų tin- kamai priimti šalakus, kai jie atkeliaus kuomet tik mėnu- lis danguje bus atitinkamoje vie- toje, lapkričio ar gruodžio mė- nesį.

Šalakų priimantis šeimini- kas apsiima daug ir ddielių pa- reigų. Jis turi apsirūpinti pa- kankamais kiekiais troškintos avienos (stew), apščiui pikni (pikni vadinama popieriaus plo- numo iš kornų arba kukuruzų kepta duona, panaši į žydų ma- cas), pasolės, duonos, vaisių ir kavos, kad socialiai galėtų pris- viešėti šalakai ir jų svita iš įvai- rių pasiuntinių, atendantų ir pa- vaduotojų, ir šimtus indėnų ir ir neindėnų svečių.

Pirmausisai ateina
Ugnies Dievas

Per 49 dienas prieš šalakų atė- jimą, Zuni kaimiečiai pasidaro ilgą virvę ir joje sumezga 49 mazgus. Kiekvieną dieną saulei leidžiantis vienas mazgas yra atmezgiamas. Juo labiau maz- gai mažėja, juo susijaudinimas ir skubėjimas pasirošti didėja. Namai dažomi, taisomi, remon- tuojami; didžiuliuose katiluose, pakabintuose viršum kvepian- čių kedrų medžių laužų verda — garuoja aviena; hornos (taip vadinami į bičių avilius pana- šūs duonkepiai, pastatyti namu kieme) prikimšti tešlainių, iš kurių kepami auksine pluta pa- sipuošę duonos kepalai.

Pueblo raudono smiltainio akmens namuose jauni ir seni iš nekantrumo stačiai dreba, laukdami nesulaukdami, ku- met Zuni mazginiame kalendo- riuje bus atmegstas paskutinis mazgas.

Šalakų dienai atėjus, blan- ketais apsisiautę nevažai pradeda pirmieji atvažiuoti. Juos seka ne indėnai, apsilikę apsiaus- tais ir kavos puodais ne- šini. Kai saulė pradeda leistis į horizontą, didžiulė minia lyg kokia milžiniška gyva mozaika pajuda traukti į kaimo pakra- stį. Minia nekantriai trepsį, pu- čia rankas, kad nesušaltų, visi laukdami, kol iš pietų pusės pa- sirodys artyn pueblo artėjantis Ugnies Dievas.

Ugnies Dievas yra pusiau nuoga, įvairiausiais apskritais taškais išsidėjęs žmogystė, spalvoms, žvilganti besileidžian- čios saulės spinduliuose. Paskui Ugnies Dievą perbrenda Zuni upė ir įžengia į pueblo kaimą visa Dievų Taryba. Pirma Ug- nies Dievas, paskui jį visa Die-

(Nukelta į 6 psl.)

KETURI ANTAGONISTAI

(Atkelta iš 3-čio psl.)

garo“? Nors, tiesą pasakius, nei Cvirka misių eina, nei Graičiūnas cigarų rūko...

— Oho, ho! — pertraukia Sruoga, — tuo atveju Alijo- šius (Binkis) tikrai yra arčiau savo kūrybos... Teip sukant, turi bendrą atramos tašką — Maušą!⁹

Binkio akys žybteli, veidas pasidaro pikta! pašaipus. Atrodo, atsikirs Sruogai pikta! užgauliai. Bet prasiveria durys, ir skriste įskrenda Juozas Herbačiauskas. Beranko- vis apsiaustas ir palaidai per vieną petį permetas šalikas, lyg šikšnosparnio sparnai. Vienoje rankoje plačiabrylė juo- da skrybėlė, kitoje plona, juoda su sidabro galu lazdelė. Žili ilgi plaukai driekiasi ant pečių, po smakru tradicinis banlu parištas juodas platus kaspinas. Smailianosis, mažas, liesas, šokinėjantis judrus.

— Mano pagarba! — išskėčia rankas. Akys skubiai perbėga visus susirinkusius.

— Pavėlavai! — Dubas žiūri į rankinį laikrodį.

— Tur būt šluotos motoras sugedo... — šaiposi Sruoga.

— Sveiks, žydberni! — prideda Tumas.

Herbačiauskas atsikuska į jį ir atsako: — Sveiks, bedievi!

Visi klausiamai žiūri į Herbačiauską, bet jis tik ranka numoja. Tumas neatrodo nustebęs.

Visi susirinkę sėdasi prie stalo, kur kam patinka. Tu- mas - Vaišgantas šalia Herbačiausko. Priešais juos Sruoga ir Binkis, tarp kurių atsėdė Dubas. Studentai — kur lais- vos kėdės liko.

— Po maušing! — sako Sruoga, pildamas Dubui. Binkiui ir Herbačiauskui. Tumas ištiesia pirmyn ranką atsi- sakančiai:

— Negeriu, aš blaivybės draugijos vicepirmininkas.

— Ar todėl negeris, kad blaivybės draugijos vicepirmi- ninkas, ar kad nenori? — klausia Herbačiauskas.

— Hmm... panie! Selterj geriu, — atsako Tumas.

— O gal vyno?... — neatleidžia Herbačiauskas.

— Gerai, vyno taurelę galu, — nusileidžia Tumas. —

— Bet tik niekam neprasitarkit, blaivininkai pirštais užbadys, — prašo Tumas.

— Nebijok, kanauninke, — įsiterpia Binkis, — mes su blaivininkais niekad nesuistikam: ne mūsų kompanijos.

Užsakoma bonka prancūziško soterno ir pastatoma ties Tumu. Herbačiauskas vis jam įpila į taure ir seka, kad taurė neliktų tuščia.

Visi geria degtinę ir užkandžiauja, tik vienas Tumas Vaišgantas geria vyną ir beveik nieko nevalgo. Kai atmos- fera kiek įkaista ir vyno bonka eina į galą, Tumas kreipiasi į Herbačiauską:

— Kodėl tu mane, panie, bedieviu vadini?

— Todėl, panie, kad taip manau.

— Kaip gali taip manyti, juk aš kunigas ir kanau- ninkas?

— Na, gerai, panie kanauninke, pasakyk man kas yra Dievas? — klausia Herbačiauskas.

— Dievas! Dievas! Kaip čia tau išaiškinus, panie!...

— ir Tumas, iškėlęs dešinę ranką į viršų, trina pirštų galus,

lyg mėgindamas kažką apčiuopti. — Dievas, tai kažkas neapčiuopiama, panie!

— E...e...e... panie! Kaip tu gali būti kunigu ir dargi kanauninku, jei Dievas tau ir kažkas, ir neapčiuopiama? — erzina Herbačiauskas.

— Kunigu! — visai rimtai dairosi aplink Tumas. — Kodėl aš negaliu būti kunigu? Mano tėvas ūkininkas turėjo tris sūnus. Vyresniajam paliko ūkį, antrąjį išmokė amato,

⁹ Petro Cvirkos eilėraščių rinkinys „Pirmosios Mūsų“ ir J. Graičiūno pir- masis eilėraščių rinkinys „Dūmuos cigarų“, jų pačių išleisti 1928 m.
¹⁰ Užuomina, kad Binkis nevenė gurguti.

(Nukelta į 6-tą psl.)

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ
ir laimingų Naujųjų Metų linkime visiems
savo klientams ir draugams

THE BEST RESTAURANT

Monika ir Karolis Cicėnai

1810 So. Halsted St. Tel. HA 1-9281

LINKĖJIMAI Dr. P. GRIGAIČIUI
— Naujienų redaktoriui ir visai Naujienų
Administracijai.

Linkim Linksmiausių Kalėdų Švenčių ir
Laimingų Naujų 1966 Metų ir visiems
lietuviams.

CHICAGOS LIETUVIŲ SUVALKIEČIŲ DRAUGIJA

VALDYBA:

ADELA BURBA — pirmininkė
JULIJA SACAUSKAS — vicepirmininkė
ESTELA McNAMEE — nutarimų rašt.
LEONA BALTAS — fin. rašt.
ANTANAS GINTNERIS — išdininkas
ONA SVIRMICKAS — kontr. raštininkė
ir korespondentė

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ
IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
LINKIU
visiems savo kostumeriams ir draugams.
VYRIŠKŲ KOSTIUMŲ DIDELIS PASIRINKIMAS IR
DRABUŽIŲ VALYMO BEI TAISYMO SKYRIUS.

WALTER BIELSKIS, Savininkas

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ
IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
linkime visiems savo kostumeriams
ir draugams

HOLLYWOOD INN.

UZEIGA IR SALĖ RENDON
RUDAUSKŲ SEIMA

2419 W. 43 St.

Tel.: VI 7-9780

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
LINKIME VISIEMS GEROS VALIOS LIETUVIAMS

JUSTINAS MACKEVIČIUS
STANDARD FEDERAL TAUPYMO IR SKOLINIMO
BENDROVĖS
DIREKTORIŲ TARYBOS PIRMININKAS

JUSTINAS MACKEVIČIUS, Jr.
STANDARD FEDERAL TAUPYMO IR SKOLINIMO
BENDROVĖS
PREZIDENTAS IR MENADŽERIS

Sveikiname Naujienas ir visus naujieniečius su Kalėdų šventėmis ir linkime visiems laimingiausių Naujų Metų

HUMBOLDT PARKO LIETUVIŲ POLITISKAS KLUBAS

W. V. MANKUS, Sekretorius

LINKSMŲ KALEDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ savo nariams, Naujienoms ir visiems lietuviams linki

American Lithuanian Citizens & Benefit Club Valdyba

ADELA BURBA — pirmininkė
ANTANAS JUSAS — vicepirmininkas
ROŽE DIDŽGALVIS — nutarimų raštininkė
BERNICE ŽEMGULIS — finan. raštininkė
JOSEPHINE MASILIONIS — kontr. raštininkė
JOSEPH MIKSIS — kasos globėjas
JONAS DIDŽGALVIS — kasininkas
PAUL MASILIONIS — maršalka
ANTANAS JUSAS — korespondentas

Linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujų Metų linkime visiems savo kostumeriams, draugams ir pažįstamiems

AUDITORIJOS RESTORANAS

GENOVAITE IR JONAS MALIORIAI, sav.

3131 So. Halsted Street, Chicago, Ill.

Brighton Parko Lietuvių Moterų Klubas

VALDYBA IR NARĖS

LINKI

VISIEMS DRAUGAMS IR RĖMĖJAMS
LINKSMŲ KALEDŲ IR
LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
1966 METŲ

GIOVANNI BIELLINI TAPYBA

VISAI RIMTAI

(Tęsinys iš 1-mo ps.)
Šes ir į kitas nusižiūrėjęs??
— Dar ne...
— Tai kokie gi vėjai, sakyk, čion tave užpūtė? Nebent geresnės vietos nebesuradai?
— Vladas pasijuto įžeistas. Jis išdidžiai ir griežtai pabrėžė:
— Vietų daug, kiek tik nori... Bet čia pirmoji ir geriausia!
— Bravo! Malonu!
— Vladas ištiesė rankoj burbulišką įvyniotą bonką.
— O kas gi čia dabar?
— Truputis linksmybės la-

šų...
Saldžia šypsena palydėjo savo žodžius. Viktorija koketiškai ynyjojo.
— Pažiūrėsim... Pažiūrėsim. Benediktinas! Vajei! Tai man kavalierius! Tik apsikabinti ir — pabučiuoti...
— Negi sugriešytum, jeigu ir taip...
— Gali būti... Nebent vėliau...
Viktorija gana žaismingai nusmelkė jį tamsiomis gilais žvilgsto akimis. Linksma, judri grakščiai sukinėjosi po kambarį.
— O dabar... Kas gi dabar?

Nagi užkaisiu kavos. Gersim ir tavo benediktinio paragausim. Juk šandie Kalėdos — metinė šventė. Turim kaip nors kitaip pajavairinti! Argi ne teisybė?
— Žinoma!
— Vladas tik šypsojos, nuolat krizeno. Jo akyse siauri pailgi plyšeliai bepasilikdavo. Jis be gerimų svaigo. Viktorija tartum blaškėsi.
— Tai kuo tave, Vladeli, tuo lardu palinksmini? Gal radiją ar televiziją užskuti?
— Vladas erzliai pasipriėjo.
— Nenoriu nei radijo nei televiziją! Ir aš visa tai turiu! Iki žiovulio įkyrėjo... Šapoj kasdien ta pati muzika — ausyse apkurto...
— Iet mano kitokia. Paskutinis technikos išradimas — stereo fonie.
— Vistiek!
Viktorija vėl smailiai žavia savo šypsena nutvieskė jį.
— Tai ką mes darysim, kol kava užvirs?
— Nagi sėdėsim ir šnekėsimės...
— Tegu bus ir taip, jeigu šandie tu toks iškalingas...
— Kodėl tik aš? Abu kalbėsime...
— Na, abu!
Viktorija irgi kitomis akimis pažiūrėjo į Vladą. Šį kartą įdomesnis, gerokai pakitėjęs atrodė. Patiko. Nuobodulio nebebuvo, kaip kitais kartais. Valandos nejučiomis, žaismingai nyko. Ir beveik jau pabaigą artėjo. Viktorija nuoširdžiai pasigailėjo:
— Nepamiršk, Vladeli! Dažniau apsilankyk...
— Vladas garsiau patraukė oro, ryžtingai pajudėjo, lyg įsima-gindamas.
— O ką pasakytum, jeigu aš nuolat čia pasilikčiau?
Viktorija pašoko.
— Kaip tai?!
— Atsistojo ir Vladas.
— Nagi taip... Mano žmona būtų?
— Tavo žmona?! Cha! Cha!... Skambus, melodingas juokas nuskambėjo visam kambaryje. Vladas išsėdė:
— Aš visai rimtai. Be jokių juokų...
Viktorija staiga pakitėjo.
— Čia jau tikras tavo žodis?
— Taip! Visai tikras!
Viktorija lengvai ištiesė jam savo ranką

LINKSMŲ SV. KALEDŲ ŠVENČIŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ KLIENTAMS IR DRAUGAMS LINKI

HEALTHY FOOD RESTAURANT

LIETUVIŲ VALGYKLA
JULIA BICIŪNIENĖ, Sav.

3236 So. Halsted St. Tel. DA 6-9837

MERRY CHRISTMAS
AND BEST WISHES FOR
A VERY HAPPY NEW YEAR
from

LITHUANIAN NATIONAL DEMOCRATIC CLUB

KLUBO VADOVYBĖ

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų visiems geros valios lietuviams linki

Lietuvių MOTERŲ PILIEČIŲ LYGA

LINKSMŲ KALEDŲ ŠVENČIŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ Floridos ir visiems lietuviams

LINKI

SANDAROS 54-ta KUOPA

TAMPA, FLORIDA

ANTANAS TUPIKAITIS, Pirmininkas
ALEKSANDRAS LAPENAS, Vicepirn.
VINCAS POPELIS, Kasipinkas
J. A. KRUKAS, Sekretorius

ERŽVILKO DRAUGIŠKAS KLUBAS

VALDYBA IR NARIAI

LINKI

VISIEMS DRAUGAMS IR RĖMĖJAMS
LINKSMŲ KALEDŲ IR LAIMINGŲ
NAUJŲ METŲ 1966 METŲ

ZARASIŠKIŲ KLUBAS

KALEDŲ IR NAUJŲ METŲ ŠVENČIŲ
PROGA

SVEIKINA

Dienraštį Naujienas, Klubo nares ir narius ir visus lietuvius bei lietuves tėvynėje Lietuvoje ir šitame krašte.

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

5—NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — WEDNESDAY, DEC. 22, 1965

SKELBKITĖS NAUJIENOSE

KETURI ANTAGONISTAI

(Atkelta iš 4-to psl.)

o mane išleido į kunigus. Žmonėms aš reikalingas. Jie į mane ateina ir krikštinti, ir šliūbo, ir laidoti artimuosius. Į ką jie su savo reikalais ir bėdomis eity, jei kunigų nebūtų? Ar pas rabinus? Kunigystė, panie, irgi amatas, ir labai reikalingas ir svarbus amatas svarbiausiomis žmogaus gyvenimo valandomis. Aš atsiliepiu į žmonių šaukimąsi pagalbos ir atlieku labai svarbias pareigas. Niekad nesigailėjan, kad tapau kunigu.

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ

sveikinimai ir geriausi linkėjimai visiems lietuviams

ŠIMAITIS

REALTY, INSURANCE
PILDOME INCOME TAKSUS

2737 West 43rd Street — Telef. CL 4-2390

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ
IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
linki savo klientams, draugams ir
pažįstamiems

NERINGA VALGYKLA

TERESA KARVELAITIENĖ, Sav.

2632 West 71st Street
Tel. 778-9359

Linksmų šv. Kalėdų švenčių ir laimingų
Naujų Metų linkime mūsų klientams,
draugams ir pažįstamiems

DOUBLE "K" TAVERNA

KAZYS ir KRISTINA AUGUSTIS

4558 So. PAULINA STREET
Tel. 927-7267

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR LAIMINGŲ
Naujų Metų visiems Amerikos lietuviams linki

ALGIRDAS IR ALDONA BRAZIAI

AL'S HILLTOP LOUNGE

8514 ROBERTS ROAD

Oaklawn, Ill.

Tel.: Garden 2-9561

— Žinai, panie kanaujūnke, tavo aiškinimu pagal Bažnyčios kanonus... — Herbačiauskas nori kažką pasakyti, bet Dubas nutraukia dialogą:

— Atsiprašau, kolega! Ar pats tiki į astrologiją, chiromantiją ir visus tuos ateities būrimus, kuriais garsėjai tarp visų Kauno ponų ir net kai kurių vyrų? Ar tikrai matai kažką, ką nors, į ponų delnus žiūrėdamas? — klausia Herbačiausko.

— Geriau žiūrėti į ponų delnus, negu į merginų kojas, — atsikerta Herbačiauskas. — Savo apysakoj "Studentė" skelbei, kad tik dvi panos visame Kaune plaukia kaip gulbės, o visos kitos, girdi, žingsniuoja, kaip kaimo mergos. Nedovanos tau moterys už tokį pažeminimą!

— Pažeminimas! — tyčiojasi Balys Sruoga. — Tai paaukštėjimas, taip sakant, Kauno panų ir ponūčių įvedimas į moderniąją keturvėjininkų lyriką:

„Burokai, morkos, andarokai...“

Voltojas blaudos, kaip burokai...“

Tai tavo stiliuje, Kazimierai! — kreipiasi Sruoga į Binkį. — Atitinka pusei milijonų Tamošių bekepurį skonui.

— Mūsų Tamošiai bekepuriai, Baly, — atsikerta Binkis Sruogai, — net skaityti nemokėdami lietuvių literatūrą sodžiūje saugojo. Išsaugojo mums ir Strazdelį, ir Vienužį, ir daugelį kitų, kurių sudėtus posmus ir dabar lebeduonuoja. Žino sodžius Maironį — kompozitoriai jo dainas pertiekė. Kelis dešimtmečius skaitė Palangos Juzę. Šiandien skaito Alijošų. Bet nežino sodžius nei Binkio, nei Balio Sruogos, nei Tumo-Vaišganto, nei Herbačiausko, nei kitų. Praeis laikas, kol jų vardai į sodžių nukeliaus per mokyklinį jaunimą. Bet ir nukeliaus, ar bus ten priimti? Iki šiol sodžius tenkinosi liaudies dainų, o taip pat poetų lyrika, atliepiančia sodžiaus nuotaikas. Mūsų nepriklausomybės poezija daugiau rafinuota ir sodžiui nebesuprantama. Ji, be to, miesčioniška. Kodėl neturime epinių poemų, buitinių poemų. Kodėl Donelaičio „Metai“ mūsų literatūroje stovi, lyg tas stulpas prie literatūros kelio, neturįs užrašo, į kur kelias veda. Kodėl po Maironio „Jaunosios Lietuvos“ niekas neapsiima parašyti „Prisikėlusią Lietuvą“? Suprantu mūsų naujųjų rašytojų žvalgymąsi ir ieškojimus svetur, bet juk sveitintieji lietuvių literatūros ateities neišspręs. Net geriausi svetimųjų pamėgdžiojimai bus tik svetimi šešėliai. Tik savas pagrindas, surastas, suprastas ir įsvintas sudarys sąlygas savitai lietuviškai literatūrai.

— Lietuviškoji literatūra neturi išsintinės tradicijos, — įsiterpia Dubas. — Donelaitis, Maironis, Krėvė-Mickevičius — tai atskiri vienetai, nesujungti literatūrinių epochų ir tradicijų grandies. Štai, ir jūs, čia keturi esantieji, ką atstovaujate? Seniausias iš jūsų Tumas Vaišgantas, atsiprašau kanaujūnko, mano manymu yra pobaudžiavinių (Dėdės ir dėdėnės) ir poaušrinų (Pragiedruliai) laikų chronikininkas. Galėčiau pastatyti klausimą, kam jo raštai daugiau pasitarnaus: lietuvių literatūrai, ar lietuvių istorijai anų laikotarpių visuomenę pažinti? Kolega Herbačiauskas tik vienu atveju turi sąlytį su lietuvių literatūra. Jo kūrybos esmė artimiausia Maironio „Čičinskui“. Herbačiausko mistiцизмas, kaip ir „Čičinskas“, ne lietuviškos kilmės, bet pietinio kaimyno (Lenkijos) įtakoje. Binkis nepastovus. „Šimtas pavasarių“ ir „Tamošius bekepuris“, jei tą feļjetoną priskirtume prie literatūros, priešinguose ašigaliuose. Iš vienos pusės parnasiškas rafinuotumas, iš kitos — nužengimas nuo Parnaso, norint būti minioje. „Tamošius bekepuris“ savo kūrybine intencija ir net forma yra arčiau Keturių Vėjų negu „Šimtas Pavasarių“. Ką bendra su futurizmu, kuris yra svetima atnaša, turi toks eilėraštis, kaip „Gūlės iš šieno“? Jis paeina ne iš svetimo futurizmo, bet iš savojo lietuviško nusiteikimo ir savo turinio ir net forma yra artimas liaudies kūrybai.

Binkis nori įsiterpti:

— Bet...

— Bet, — neleidžia savęs pertraukti Dubas, — lietuviškos literatūros epocha yra dabar formavimosi stadijoje. Negana verstis senus status, kaip tatau mėgina daryti Keturi Vėjai. Reikia duoti kažką naujo ir savo. Kolega Sruoga, žinau, buvęs susižavėjęs rusų simbolistais, savos simbolinės poezijos nebekuria. Jis pradėjo rašyti istorines dramas. Verčia lietuvių istorinius archyvus ir ten ieško neapdai- nuotų herojų. Ir gerai daro. Lietuvai reikalingi tautiniai herojai, o lietuvių literatūrai lietuviškieji Rasine, Šekspyras, Sileris. Sofijos Čiurlionienės „Aušros sūnūs“ — tai melodrama, tam kartui lietuviškojo teatro alkūni numarinti. Jos ir vertė tik laikinė, pereinamoji.

Ilgoka Dubo tirada išklausa tytomis. Binkis, kuris buvo mėginęs jį pertraukti, dabar tik trumpa replika atsiliepia:

— Ant sukūdusio Pegaso joji, profesoriau!

— Ne Pegase ir ne Parnase reikalas, — įsiterpia Balys Sruoga. — Keturi Vėjai, vietoje garbinę Marinettį ir Majakovskį, kurie mums vistiek svetimi, daugiau lietuvių literatūrai nuspelnytu, jei kreiptų jaunųjų dėmesį į pasaulinę literatūrą plačia prasme. Ne literatūrinė revoliucija mums reikalinga, bet pažinimas. Kas iš to, jei nuvertinsime Maironį, ar Krėvę-Mickevičių, jei tyčiojims iš lietuviškojo romantizmo ir skatinsime jaunimą imti pavyzdį... Iš ko?

11 J. Zengės eilėraštis.

(Nukelta į 7-tą psl.)

Linksmų Kalėdų ir laimingų
Naujų Metų visiems
naujieniečiams ir draugams
linki

Juozapas Balčiūnas
LIET. TAUTINIŲ KAPINIŲ
Prezidentas

LIETUVIŲ AUDITORIJOS
rėmėjas ir Naujienų
skaitytojas nuo pirmo
Naujienų numerio.

7155 S. Sacramento Ave.
GRovehill 6-5078

Akmens amžiaus...

(Atkelta iš 4-to psl.)

vų Taryba aplanko kiekvieną iš
šešių pagerbtųjų namų.

Milžinių dievų Salakų atėjimas

Tuo tarpu saulė nusileidžia ir
samburkėmis nusileidžia į pue-
lo, bet žmonių susijaudinimas
vis tebedidėja. Staiga pietinia-
me horizonte lyg kokie bokštai
pasirodo šeši milžinai.

Salakai ateina!

Salakai neatina vieni. Juos
lydi visas pulkas įvairiausių die-
vų tarnų, kurie prieš 10 pėdų
milžinus atrodo lyg nykštukai.
Artėdami į kaimą Salakai gar-
siai tarškina savo 15 colių ilgu-
mo snapais, kurie skamba pana-
šiai kaip dvi lėtos sudau-
žiant.

Kaime mergaitės pirmosios
pasitinka dievus ir jų palydą,
berdamos ant jų galvų kornų
(kukuruzos) grūdus. Paskui
Salakai eina kiekvienas į jiems
paskirtus namus, kuriuos pirma
pašalina, paskiau puotauja ir
šoka.

Pasodinę sėklas ir įsmeigę sa-
vo plunksnotas maldų lazdas
prie parinktųjų namų angos,
Salakai eina vidun ir nueina
kornų miltais nubarstytu take-
liu iki rankomis išdrožinto Sa-
lako altorėlio. Kambario sienos
yra išdekoruotos blanketais,
stirny galvomis, ceremonijiniai
diržais bei juostomis, sidabro ir
spalvotų brangakmenių papuo-
šalais ir šeimos fotografijomis.
Zuni indėnų choras pradeda gie-
doti. Prasideda tikrai įspūdinga
ceremonija, kurios metu Sa-
lakas sudeda prie altorėlio maldų
plunksnas ir kornų miltais
pašalina (pakrapina) namo
sienas. Seka namo pašventinimo
pamaldos ir po to prasideda Sa-
lako šokis.

Molinės Galvos ir
dievų lanktynės

Visą ceremoniją pakeičia at-
vykimas Molinių galvų. Tai yra

didelės kaukės, kamuolio for-
mos maskės, padarytos iš ne-
dažyto molio, su plikomis gal-
vomis, išsprogsiomis akimis,
lūdnais į žuvių žiaunas pana-
šiomis burnomis. Kaukes dėvin-
tieji Molio Galvos yra apsiren-
gę juodais sijonėliais ir pana-
šios spalvos trikampėmis ske-
petomis. Per pečius ir krūtines
persimetę stirny kailius.

Molio Galvos yra klounai.

tantos sąžinės reiškeja. Tik
jiems leista pamėgdžioti net pa-
čius dievus ir nebūti nubaus-
tiems.

Celebracija tęsiasi per ištisą
naktį iki aušros. Dabar įvyksta
Salakų lenktynės. Zuni tautie-
čiai stebėdami lenktynes karš-
tai meldžiasi, ne kad jų pasirin-
ktasis dievas laimėtų lenktynes,
bet kad visi dievai išsilaikytų
(Tęsinv. 7-asis psl.)

CHICAGOS LIETUVIŲ NAŠLIŲ, NAŠLIUKIŲ IR PAVIENIŲ DRAUGIŠKAS KLUBAS

LINKI LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ 1966
METŲ NAUJENOMS, VISEIMS NARIAMS
IR DRAUGAMS

MARY NEBERIEZA — Pirmininkė
JULIA SACAUSKAS — Vicepirmininkė
MARY URBELIS — Nutarimų raštininkė
ANTOINETTE VALINTIS — Finansų rašt.
ANNA KONDUK — Kontrolės raštininkė
JONAS JONIKAS — Išdinininkas
MARCELINAS ČEPULIONIS — maršalka
A. JUSAS — Korespondentas

KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ ŠVENČIŲ LAIKAS,

kada visi geros valios žmonės viens kitą sveikina ir
linkėjimus siunčia, suteikia puikią progą mūsų šta-
bui, pareigūnams ir direktoriams pasveikinti klientus,
kaimynus, prietelius ir draugus. Mes netik jus sveiki-
name, bet ir padėkos žodį tariame už paramą.

LAI JŪSŲ KALĖDOS BŪNA LINKSMOS,
O NAUJI METAI LAIMINGI!
PAREIGŪNAI IR DIREKTORIAI

ALBERT J. AUKERS
Prezidentas ir Menadžeris

THOMAS S. JANULIS,
direktorių tarybos pirm.
ALBERT J. AUKERS,
prezidentas,
EDWARD GAMMIE,
viceprezidentas
JOHN T. JANULIS,
sekretorius
EMIL L. DESWIK,
išdinininkas

JOSEPH H. STILLER,
teisių patarėjas
JOSEPH P. VARKALA CO.,
auditorius

DIREKTORIAI:
JAMES A. AUKERS
ALGERD W. PRŪSIS, D.D.S.
ALEX M. KEZES
JOHN B. WHEELER

“Where people make the difference”
DISTRICT SAVINGS

3430 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO, ILLINOIS 60608

ASSETS OVER \$28,000,000.00.

Linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujųjų Metų
linki visiems savo kostumeriams ir draugams

ZOLP'S MILLWORK

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

SYLVESTRAS ir MARIE ZOLP, Sav.

3554 South Halsted Street
Tel.: YArds 7-2576

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų
visiems savo kostumeriams ir draugams linki

ANTANAS VILIMAS

PERKRAUSTYMAI ARTI IR
TOLIMŲ DISTANCIJŲ

3415 So. Lituanica Avenue
CHICAGO, ILLINOIS
Tel.: FRontier 6-1882

Linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujųjų
Metų linki savo kostumeriams, draugams ir
pažįstamiems

DE LUXE TAVERN

JONAS IR ONA GUMAUSKAI, sav.

1137 W. Madison St. — Chicago 7, Ill.
Tel.: HA 1-8814

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ
linkime visiems savo klientams ir draugams

Frank's Television & Radio, Inc.

Savininkai PAULIUS ENDZELIS, JUOZAS BENDORAITIS

3240 So. Halsted St. CALumet 5-7252

KETURI ANTAGONISTAI

(Atkelta iš 6-to psl.)

Ar iš mūsų pačių ieškojimų? Mes visi ieškome! Bet mums lengviau ieškoti. Mokame svetimą kalbą ir pažinome pasaulinę literatūrą arba iš originalų, arba iš gerų vertimų į svetimą, mums žinomas kalbas. Kuris nušimtis mūsų studentų šiandien paskaito klasikų originale ar iš svetimų vertimų? Ar nesitenkina jie trumpais ir ant greitųjų paruoštais vadovėliais, kuriuose duotos pasaulinės literatūros tik trumpos ištraukos. Pasaulinei literatūrai pažinti tenka arba daug svetimų kalbų mokėti, arba turėti gerus lietuviškus vertimus. Gaila, mūsų Jurgis Baltrušaitis pasaulinius klasikų yra išvertęs rusams, ir gerai išvertęs. Kas juos išvers lietuviams, ir kada išvers. Tai pirmos svarbos klausimas.

— Savitai kūrybai rašytojai pirmiausia turi įžvelgti į pačius save, — įsiterpia Herbačiauskas. — Jei jie savyje nieko neturi, jokie klasikai jiems nepadės...

— Gerai, panie, tau kalbėti, — pertraukia Tumas Vaišgantas. — Tu su motinos pienu lenkų literatūrinės tradicijas traukėi. Tau visų pasaulinių klasikų raštai buvo prienami lenkiškuose vertimuose. Misticizmą tu ne savyje suradai, bet iš kitų pasisavinai. Pasisavinai iš lenkiškos bajorijos. Mes, lietuviai, kol buvome po svetimų jungu, turėjome savo literatūrinę tradiciją. Tai — aimanos ir skundas: Strazdelis, Poška, Donelaitis, Baranuskas, Vienutis, Mairomis. Jų skunde ir aimanose lietuvis savus vargus atpažino. Atėjo nauji laikai ir nauji žmonės. Kas mums buvo aimana, jiems pažeminimas. Laisvai tautai kitų dainų reikia. Savos savygarbos ir vertės iškelimo reikia. Deja, lyrika tam yra mažiausiai tinkama forma. Pasirodo nauja knyga — džiaugiesi. Tikiesi naują pranašą gimus. Pažvelgi į viršelį — skambus. Kaip Stasio Šemero „Granata krūtinėje“.¹² Manai, na brač, tas tai viską sprogdina, kas atgyventa ir ką pelėsi pradeda dengti. Atverti, perskaitai. Koks nusivylimas! Vietoje granatos, puslė sprogo. Muilo burbulas. Jam sprogas, tik literatūrinio oro pagadinimas. Kas tokią kūrybą beprisimins, sakysim, po dešimt metų? Žinoma, yra ir tokioje rašlyvoje atskirų deimantiukų. Tik gaila, kad bendroje mėšlo krūvoje juos vos surasti gali.

Herbačiauskas pakelia pirštą ir, žiūrėdamas į Binkį: — Mėšlas — tai keturvėjininkų sritis! Juk ir Stasys Šemerys keturvėjininkas!

— Keturvėjininkas, — patvirtina Binkis. — Mes pančių niekam neuždedam ir jokiom tradicijom nevaržom. Prie mūsų orkestro kartais prisipažįsta tokie, kurie nieko naujo iš viso neišpučia, ir atsirboja kartais tokie, kurie tikrai naujoviškai kuria. Neminėsiu pirmųjų vardais tarp antrųjų, tačiau, mano dėmesį traukia Antanas Miškinis ir Jonas Kostu-Aleksandravičius. Atsirai ir daugiau. Keturių Vėjų tikslas ne ką nors įpiršti, tik skatinti — vyrai pajudinkim literatūros dirvonus! Nauji laikai, nauji reikalavimai. Nepriklausomybės pavasario oras kupinas naujų balsų ir kūrybos nerimo. Jei tas nerimas truks bent pusšimtį metų, ateinančios kartos galės parašyti lietuvių literatūros istoriją, kuri savo savitumu ir reikšme bus lietuvių tautos pasididžiavimas prieš kitas pasaulio tautas.

Dialogas literatūriniais klausimais pats savaime užgeso. Pokalbis iš bendro parsimetė tarp atskirų asmenų. Prieš vidunaktį visi išsiskirstė.

¹² Paties autoriaus išleista 1927 m., Kaune.

Linksmų Šv. Kalėdų švenčių ir laimingų Naujųjų Metų
linkime visiems savo klientams ir draugams

CIRCUIT T. V. AND RADIO SERVICE

DAN LIUTIKAS, sav.

Didelis pasirinkimas naujų televizijos ir radio aparatų.
Pardavimas ir taisymas.

2412 W. 71 St. Tel.: 471-2446

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų
linki visiems klientams, draugams
ir pažįstamiems

PALANGOS VALGYKLA

JUOZAS IR JADVIGA BARTKAI

6918 So. Western Ave.
Phone GR 6-9758

GARSINKITES NAUJIENOSE

Akmens amžiaus...

(atkelta iš 6 pusl.)

ant kojų iki galo. Jei kurs nors Šalako dievas lenktynių metu pergrūdytų, didi nelaimė visą puoblo ištiktytų.

Lenktynėms pasibaigus, visi Šalakai ir jų palyda, ir Dievų Taryba, ir Molio Galvos yra vėl apibarstomos šventais kornų miltais, ir jie iškeliauja pietų pusėn, link, viso pasaulio centrą.

Zuni tautelės mitologija skelbia, kad Kachinai, kurie gyvena ežero dugne, yra tos tautelės "dingusieji vaikai". Seniai seniai jie prisikeldavo iš ežero asmeniškai ir atvykdavo į puoblo palaiminti žmonių, namų ir jų laukų. Ir kai tie Šalakov atvyksta, kasmet jie sukelia liūdus atsiminimus apie kadaise dingusius jų vaikus...

Svečiai ir turistai yra mieliai leidžiami lankytis ir matyti Šalakov ceremonijas bei ritualus ir valgyti bet kuriame name, kur yra apsigyvenęs Šalakov. Bet fotografuoti, daryti skečius (braižinius) arba rekonstruoti ceremonijas ir magnetines juosteles yra griežtai draudžiama.

II.

DIEVO VALGYMAS ACTEKŲ TARPE

Paprotys valgyti sakramentalinę duoną kaip dievo kūną buvo praktikuojamas centrinės Amerikos indėnų tautos Actekų daug seniau prieš Kolumbo laikus. Dukart metuose Gegužės ir Gruodžio mėnesį didžiojo Meksikos actekų dievo Huitzilopochtli arba Vitziliputzli atvaizdas buvo padirbamas iš teslos, paskui sulaužomas gabalais ir visų tikinčiųjų maldingai suvalgomas.

Ispanų istorikas Acosta šitaip aprašo vieną tokių ceremonijų:

Dviem dienomis prieš šventę, nekalto mergaitės, gyvenančios izoliuotai, panašiai kaip vienuolės, sumaišo ir suminko didelį kiekį burokų sėklų (seeds of beets) su spingintais kukuruzais (kornais) ir su medumi; iš gautos teslos nulipdo su visomis kūno dalimis idolą (stabą, statulą) žmogaus didumo, kuriam akių vietoje įspaudžia žalią, mėlyną ar balto stiklo gabaliukus, o vietoje dantų įstato kornų kukuruzo grūdus. Mergaitės baigus, ateina kilmingieji (nobles), kurie atsineša brangius iškilnių rūbus ir jais aprenkia iš teslos nulipdytą dievo kūną. Taip papuošę idolą pasodina į azūrinę kėdę, kėdę uždeda ant neštuvų ir neša ant savo pečių.

Dievo kūnas užkeliamas ant aukuro

Atėjus iškilnių rytui, vieną valandą prieš saulėtekį, pasirodo baltai apsidėjęs ir visokiausiais papuošalais pasipuošusios mergaitės, vadinamos dievo Vitziliputzli seserimis. Jos ateina apsisvainikavusios iš degtinų ir spingintų kornų grūdų padarytais karoliais aplink galvas. Tokiais pat karoliais apsikabinėjusios aplink kaklus. Jų veidų skruostai išdažyti vermoljonu, jų rankos nuo alkūnių apmautos pirštinėmis iš raudonų papūgų plunksnų.

Panašiai kaip mergaitės kornų karoliais vainikuoti, raudonais rūbais apsirengę jaunikaičiai paima idolą ant neštuvų ir nuneša jį iki didelę piramidę primenančios šventyklos papėdžių. Paskiau, trimity, kornų ir būgnų muzikai lydint, aukštais, siaurais, staigiais laiptais neša tą idolą viršun šventyklos ir pastato ant piedestalo, iš anksto rožėmis paruoštoje ložėje. Tai atlikę jaunuoliai rožėmis pribarsto visą šventovę ir aplinkui iš lauko pusės. Žmonių mimos šventovės apačioje laikosi labai rimtai, pagarbiai ir baimingai.

Paskui iš konvento ateina skaisčios mergaitės, kiekviena nešina iš kornų ir burokų sėklų su medumi pagamintos teslos gabaliukus; iš tos pačios

teslos, iš kurios yra nulipdytas pats dievo idolas. Savo atneštus maisto gabaliukus jos perduoda jaunikaičiams, kurie juos sukrauna prie dievo statulos (idolo) kojų, prikraudami tiek daug, kad daugiau nebetelpa. Tuos teslainius jie vadiną dievo Vitziliputzli kūnu. Komunija

Taip viską sukrovus, ateina

šventovės senjūnai, kunigai, levitai ir visokia kitokia kunigija, visi pagal savo kilmingumo ir senumo kategorijas (čia jie prisilaiko griežtos tvarkos), kiekvienas apsisiautęs kitokia mantija, kitokių spalvų ir išdirbtinio, ir kiekvienas pagal savo urėdą ir titulą gėlių vainikais bei karoliais apsikabi-

(Tasa 8-tam psl.)

Linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujųjų Metų
linkiu savo klientams, draugams ir pažįstamiems

MICHAEL BAJORUNAS IR ŠEIMA

TAVERNA IR DEGTINĖS KRAUTUVĖ

2451 W. 69th St. Tel.: GR 6-9092

Vietos ir užsienio gerimai pigiausiomis kainomis.

Linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujųjų
Metų mūsų klientams ir pažįstamiems linki

C. NORVILA

REAL ESTATE BROKERIS,
STATYBININKAS

2658 West 59th Street PProspect 8-5454

Linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujųjų
Metų linki savo klientams, draugams ir
pažįstamiems

KRISTINA IR EMILIS KURAIČIAI

MAISTO KRAUTUVĖ

2500 W. 69th St. Tel.: PProspect 6-2229
CHICAGO 29, ILL.

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ
IR
LAIMINGŲ NAUJUJŲ METŲ
VISIEMS LIETUVIAMS LINKI

SHIMKUS DRUGS

FRANK A. SHIMKUS, R. Ph. G.

3301 So. Halsted Street Chicago, Ill.
Phone: LAfayette 3-8863

Akmens amžius . . .

(Atkelta iš 7-to psl.)

neje aplink galvas ir kaklus. Paskui ateina jų dievai ir dievaitės, kuriuos jie pagarbina, įvairiausios figūros, apsirengę panašiais aprėdais; po to jie iš eilės pagal tvarką ima tuos tešlainius ir juos valgo su tam tikromis ceremonijomis, grie-

dojimais ir šokiais, tuo būdu idolo kūną (mėsą ir kaulus) palaimindami ir pašventindami. Tai atlikę, jie skaito tuos maisto gabaliukus lygiai tokiomis pat šventais, kaip ir jų dievas.

Toliau Arosta rašo: Visas miestas susirinko į tą įspūdingąjį spektaklį, ir griežtas įsakymas visam kraštui

liepė tą dieną, pašventų Vitziliputri dievui, nevalgyti jokio kitokio maisto, tik tą tešlą su medumi, iš kurios buvo dievas Vitziliputri padarytas. Valgymas turėjo būti pradėtas lygiai per patį dienovidį, ir paskui nebuvo galima gerti vandens iki pavakarės; kas darė priešingai, tas šventvaigiavo. Bet ceremonijoms pasibaigus buvo galima viskas valgyti. Per ceremonijas net maži vaikai neturėjo gerti vandens, nes jei išgertų, tai užsitrauktų Dievo rūstybę ir mirtų, dėlto visi to įsakymo rūpestingai laikėsi ir klausė.

Sokių ir aukojimų ceremonijoms pasibaigus, jie nusiėmė savo rūbus, o kunigai ir šventovės viršininkai nuėmė idolo tešlą, pirma nuėmė visus papuosalus, tešlą padalino į daugybę gabalų, ir idolo gabalus dalino žmonėms kaip kokią komunią, pradėdami žymiausias, baigiant paprasčiausias žmonėmis, vyrais, moterimis ir vaikais, kurie tuos gabalus priėmė su ašaromis, haime ir pagarba, ir tai pasigėrėtinąs dalykas, matant įvaizduojančius, kad valgo mėsą ir kaulus Dievo, kurį jie apraudojo. Kurie turėjo namie sergančius, tie nešėsi tešlas namo maldingai ir su didžia pagarba.

III.

NUO DIEVO IKI ŽMOGAUS VALGYMO NEBETOLI

Kas yra Meksikoje buvęs, matydamas sostinės dangoraižius ir modernius fabrikus, puošnius viešbučius ir brangias rezidencijas, niekuomet nepatikės, kad netoli nuo tų civilizacijos puošmenų pakelias yra antroji, prosenoviškoji Meksika su akmenis ar neolitinio amžiaus žmonėmis, papročiais bei tikėjimu, nepaisant, kad 98 nuosimčiai visų meksikonų skaitomi krikščionimis katalikais.

Meksikos federalinės valstijos Durango policija gavo žinią, kad tos valstijos pietinėje dalyje tokioje ir tokioje farmoje yra rengiama ceremonija du žmones dievams paaukoti. Kai policija į nurodytą vietą atskubėjo pasirodė, kad tik truputį pavėlavo, bet traigiškai pavėlavo. Ceremonijos vietoje jie rado bebaigiantį rusenti jau sukritusį laužą, iš kurio dar rūko dūmų srovėlės, o aplinkui laužą tebeklūpojo religinės ekstazės pagauti keli tuzinai indios (indėnų), kažkokios fanatiškos sekotos narių. Policininkai norėjo tuos maldininkus suimti, bet tie pradėjo šaudyti ir susirėmime 20 žmonių pasiliko klaksooti, vieni nebegyvi, kiti sužeisti.

Katalikų bažnyčia Meksikoje, anksčiau turėjusi visą galybę, per revoliuciją 1910—1917 metais prarado savo viešpataujantią padėtį, bet ir savo galybės dienomis ji buvo priversta atkakliems indėnams nusileisti ir prisiderinti. Indėnai oficialiai priėmė katalikiškąją krikščionybę, bet ir savo senųjų dievų neišsižadėjo. Kristus Meksikos indios (indėnams) pasidarė "didžiuoju dievu", tačiau jis turėjo šalia savęs pakęsti visą eibę kitokių, mažesnių dievų. Krikščionybė ir senasis indėnų tikėjimas susimaišė, susiliejo, bet senasis daugumoje pasirodė stipresnis.

Meksikos mieste galima dar pamatyti tokias scenas

Zokalo katedroje iškilmingos mišios pasibaigė. Iš katedros lyg upė pasipila marga žmonių minia. Staiga pasigirsta būgnų dundėjimas ir didelė indėnų grupė, spalvinguose apdaruose, plunksnomis apsikaisę, veidus nusidažę, panašiai kaip jų protėviai acetkai darė, pradeda ratu šoki

ti. Susidariusio rato viduryje stovi baltai aprengta jauna mergaitė. Sokiui įgaunant vis didesnį tempą, mergaitės staiga sukrinta žemėn ir kryžium išskečia rankas. Prie jos prieina ilgu peiliu nešinas senas indio, pasilenkia ir peilį atremia mergaitėi tiesiai į širdį. Rituas yra visiškai toks pat, koks buvo tada, kai acetkai žmones tebeaukojo dievams, tik tas skirtumas, kad dabar mergaitė nebenužudoma.

Tokios dramos vyksta katedrų pavėsyje varpams gaudžiant, ir niekas dėl to čia nebesistebi, tik kunigai pro šalį eidami nosis riečia.

Ne visuomet peilis lieka neįsmeigtas į širdį, kaip prie Zokalo katedros. Panašūs atsitikimai, kaip Durango valstijoje kartojasi dažni, tik yra atliekami didžiai slaptai ir valdžia retai gauna patirti.

Vėliausias nuotykis Meksikoje buvo, kai indėnai užmušė savo raganių, nesugebėjusių išprašyti lietaus.

Guanima vietovėja ilgą laiką užtruko sausra. Kaip ir stengėsi vietos raganius (medicin man) suminkštinti lietaus dievo rūstybę, nieko negalėjo padaryti. Jis tam dievui aukavo gyvulius. Nepatirta, ar ir žmonių bandė paaukoti. Jis sunaudojo visas mągijos priemones ir iškalbė-

jo visus užkeikimus bei maldas. Viskas be rezultato. Sausra likosi kaip buvusi.

Susirinko kaimo seniūnai pasitarti ir nutarė, kad raganius yra netekęs dievų pasitikėjimo ir užtraukęs dievų rūstybę sau ir visam kaimui. Ką su tokiu raganiu daryti? Aišku, užmušti! Nugalabytojo raganius kraujas buvo išlašintas po visus išdžiuvusius laukus, deja laukai kaip buvo taip paliko išdžiūvę ir lietaus nebuvo. . .

J. Pr.

Jeigu nori sužinoti naujausias ir tikriausias žinias, kas dedasi pasaulyje ir okupuotoje Lietuvoje — skaityk dienraštį "Naujienas".

Nine out of every ten forest fires are caused by man! Whenever you are outdoors, practice Smokey's rules.

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų linkių savo giminėms, prieteliams ir pažįstamiems.

Vietoj siunčiamų kalėdinių sveikinimų, skiriu Lietuvos Dukterų Draugijai

\$10.00.

JUOZAS MOCISKIS
3449 So. Lituanica Ave.

LINKSMŲ KALEDŲ ŠVENČIŲ
IR
LAIMINGŲ NAUJŲŲ METŲ
mūsų klientams, draugams ir pažįstamiems
linki

ROOSEVELT FURNITURE BENDROVĖ

Mrs. NELLIE BERTULIS IR LEN BLATZ

2310 W. Roosevelt Road SEeley 3-4711

JUOZAS IR SŪNUS NAUJOKAIČIAI

su šeimomis linki visiems savo draugams, buvusiems ir būsimiems klientams
LINKSMŲ KALEDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
Nuoširdžius sveikinimus siunčiame ir Lietuvoje likusiems artimiesiems ir draugams.

BALDŲ IR PIANINŲ PERKRAUSTYMAS SKUBUS IR SAUGUS PATARNAVIMAS

2022 West 69th Street Chicago 36, Illinois
Tel.: WALbrook 5-9209

Kalėdų švenčių ir Naujųjų 1966 Metų proga

nuoširdžiai sveikiname visus mielus savo bendradarbius, klientus, draugus, pažįstamus ir bendrai visą lietuvišką visuomenę, linkėdami šventiškos nuotaikos bei linksmybės, tyro džiaugsmo su vidiniu pasitenkinimu, pelnyto pasisekimo ir geros sveikatos!

P. LEONAS REAL ESTATE

2735 West 71st Street Chicago 29, Illinois
Tel.: WALbrook 5-6015

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų savo klientams ir visiems draugams linki

CLUB ALDONA LIQUORS

ANTANAS IR A. ALDONA LAURINAČIAI, Sav.

4358 So. Western Ave.
Phone VI 7-0970

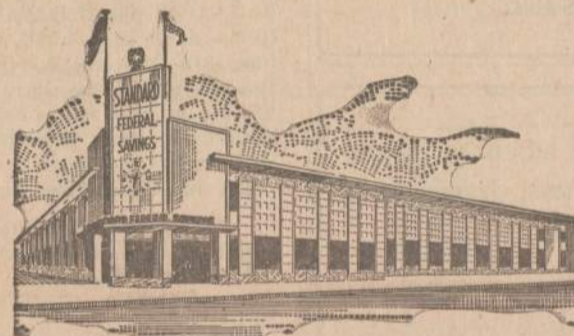
Linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujųjų Metų visiems savo klientams ir draugams linki

D. J. P. INN

DANUTĖ IR JONAS PIPIRKA, Sav.

4200 So. WESTERN AVENUE
Tel. VI 7-8414

LINKSMŲ KALEDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ SAVO KLIENTAMS LINKI

STANDARD FEDERAL SAVINGS and LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

DIREKTORIAI:

JUSTIN MACKIEWICH, Sr.	DAN KURAITIS
JUSTIN MACKIEWICH, Jr.	PETER C. MASSIE
HELEN KUCHINSKAS	JOSEPH PADZIUNAS
LEO GINIOTIS	

PAREIGŪNAI:

JUSTIN MACKIEWICH, Sr., Chairman of the Board
JUSTIN MACKIEWICH, Jr., President and Manager
HELEN KUCHINSKAS, Secretary and Treasurer
DOMINIC CHIAPETTA, Vice President
PETER SLOGER, Vice President
ANTON KASUBA, Vice President and Controller
EDWARD KRYSTON, Vice President
JOHN C. LEWE, Asst. Vice President
EDWARD BOGUS, Asst. Vice President
STASYS BARAS, Asst. Vice President
STELLE STANKUS, Asst. Treasurer
LOUIS WAITKUS, Asst. Treasurer
LUCY RAILA, Asst. Secretary
THEODORE BALLA, Asst. Secretary

APDRAUDOS SKYRIUS:
ANN SIRATOVICH
BERNARD STONE

4192 ARCHER AVENUE

TEL. VIRGINIA 7-1141